Wiadomości Statystyczne
MIASTA POZNANIA

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania

Wydawca: Zarząd stoł. miasta Poznania — Redaktor: Stanisław Waszak

Informations Statistiques de la ville de Poznań

Publication de L'Office de Statistique de la ville de Poznań

Editeur: Municipalité de la ville de Poznań — *Rédacteur: Stanisław Waszak*

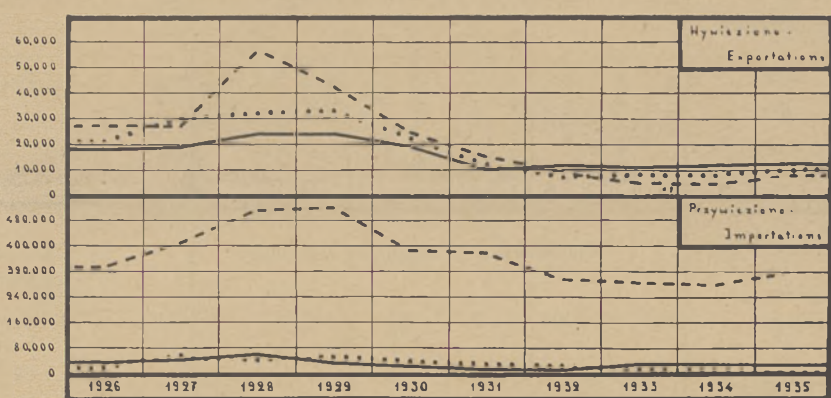
Rocznik 27 *(27-e Année)* — **Sierpień 1938** *(Août 1938)* — **Nr 8**

Liczba ludności m. Poznania:

9 grudnia	1931	—	246 470
1 stycznia	1935	—	255 557
1 stycznia	1938	—	268 794

Obroty artykułami przemysłowymi (II) w świetle przewozów kolejowych — *Transport des marchandises industrielles (II)*

w tonach

Wytwory przemysłu metalurgicznego. — *Produits de l'industrie métallurgique.*
Wytwory przemysłu górniczego. — *Produits de l'industrie minière.*
Wytwory przemysłu mechanicznego i metalowego. — *Produits de l'industrie mécaniques et ouvrages en métaux.*

I. Naturalny ruch ludności — *Mouvement naturel de la population*

1. Małżeństwa — *Mariages*

a) Według wieku — *D'après l'âge*

Wiek mężczyzn *Age des hommes*	Wiek kobiet — *Age des femmes*: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej *et plus*	Ogółem mężczyzn *Total des hommes*
poniżej 20 *au-dessous de*	—	—	1	—	—	—	—	1
20—24	3	11	7	4	—	—	—	25
25—29	9	36	32	14	—	—	—	91
30—39	1	11	30	29	3	—	—	74
40—49	—	2	2	5	1	—	—	10
50—59	—	—	—	2	1	1	—	4
60 i wyżej	—	—	—	—	2	1	—	3
Ogółem kobiet — *Total des femmes* . .	13	60	72	54	7	2	—	208

W tym związków zamiejscowych: 1 i to: m. lat 30 z kob. lat 30.

b) Według stanu cywilnego
D'après l'état civil

Stan cyw. mężczyzn *Etat civil des hommes*	Stan cywilny kobiet — *Etat civil des femmes*: panny *filles*	wdowy *veuves*	rozwiedz. *divorcées*	Ogółem mężczyzn *Total des hommes*
kawalerowie *célibataires*	179	2	3	184
wdowcy *veufs*	14	—	—	14
rozwiedz. *divorcés*	8	1	1	10
Ogółem kobiet *Total des femmes*	201	3	4	208

W tym związków zamiejscowych: 1 i to stanu wolnego.

c) Według wyznania — *D'après le culte*

Wyznanie mężczyzn *Culte des hommes*	Wyznanie kobiet *Culte des femmes*: rz. kat. *cath.-romain*	ewang. *évangé-lique*	mojż. *mosaïque*	inne *autre*	Ogółem mężczyzn *Total des hommes*
rz. katolickie — *cath.-romain*	195	3	—	1	199
ewangelickie — *évangélique* .	2	3	—	—	5
mojżeszowe — *mosaïque* . .	—	—	3	—	3
inne — *autre*	—	—	—	1[1])	1
Ogółem kobiet — *Total des femmes*	197	6	3	2	208

W tym związków zamiejscowych: 1 i to wyznania rzymsko-katolickiego.

[1]) bez wynania.

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

Narodowość mężczyzn *Nationalité des hommes*	Narodowość kobiet *Nationalité des femmes*: polska *polonaise*	niemiecka *alle-mande*	inna *autre*	Ogółem mężczyzn *Total des hommes*
polska — *polonaise*	197	2	—	199
niemiecka — *allemande*	2	3	—	5
inna — *autre*	1	—	3	4
Ogółem kobiet — *Total des femmes*	200	5	3	208

W tym związków zamiejscowych: 1 i to narodowości polskiej.

2. Urodzenia — *Naissances*

a) Według płci i pochodzenia
D'après le sexe et la légitimité

Płeć noworodka *Sexe des nouveau-nés*	Urodzenia żywe *Naissances vivantes*: ślubne *légitimes*	nieślubne *illégitimes*	ogółem *total*	w tym *dont*: urodz. w zakładach *naissances dans les maisons d'accouchement*	urodz. wieloracze *naissances multiples*	Urdz. martwe *Mort-nés*: ślubne *légitimes*	nieślubne *illégitimes*	ogółem *total*	Ogółem — *Total*
1. Miejscowe — *Population domiciliée*									
chłopców — *garçons* . .	194	12	206	5	86	4	4	8	214
dziewcząt — *filles* . . .	157	13	170	1	69	6	2	8	178
Ogółem *Total*	351	25	376	6	155	10	6	16	392
2. Zamiejscowe — *Population de passage*									
chłopców — *garçons* . .	23	13	36	—	29	1	—	1	37
dziewcząt — *filles* . . .	29	5	34	—	30	2	—	2	36
Ogółem *Total*	51	18	70	—	59	3	—	3	73
3. Wszystkie urodzenia — *Toutes les naissances*									
chłopców — *garçons* . .	217	25	242	5	115	5	4	9	251
dziewcząt — *filles* . . .	186	18	204	1	99	8	2	10	214
Ogółem *Total*	403	43	446	6	214	13	6	19	465

Zgłoszeń spóźnionych: 25 z lipca 1938 r. (w tym: 22 miejscowych, 3 zamiejscowych).

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców
Nés-vivants selon la profession des parents

Zawód ojca wzgl. matki *Profession du père ou de la mère*	miejscowe *population domiciliée*	zamiejscowe *population de passage*	Ogółem *Total*
A. Ślubni według zawodu ojca — *Enfants légitimes selon la profession du père*			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy — *Commerçants, industriels, agriculteurs indépendants*	9	12	21
2. Urzędnicy prywatni — *Employés* . . .	68	6	74
3. Rzemieślnicy (czeladź) — *Artisans* . .	159	8	167
4. Robotnicy itp. — *Ouvriers etc.*	71	10	81
5. Zawody umysłowe wolne — *Professions libérales*	4	2	6
6. Urzędnicy publiczni — *Fonctionnaires publics*	36	14	50
7. Inne zawody — *Autres professions* . .	4	—	4
8. Bez i nieznanego zawodu — *Sans profession et professions inconnue*	—	—	—
Ogółem — *Total*	351	52	403
B. Nieślubni według zajęcia matki — *Enfants illégitimes selon la profession de la mère*			
1. Pracownice przemysłowe — *Travailleuses d'industrie*	10	3	13
2. Służące — *Domestiques*	6	11	17
3. Pracownice handlowe i biurowe — *Travailleuses de commerce et de bureau*	3	2	5
4. Zawody wolne — *Professions libérales*	—	—	—
5. Urzędniczki publiczne — *Fonctionnaires publics*	—	—	—
6. Inne zawody — *Autres professions* . .	—	—	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu — *Sans profession et professions inconnue*	6	2	8
Ogółem — *Total*	25	18	43

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców

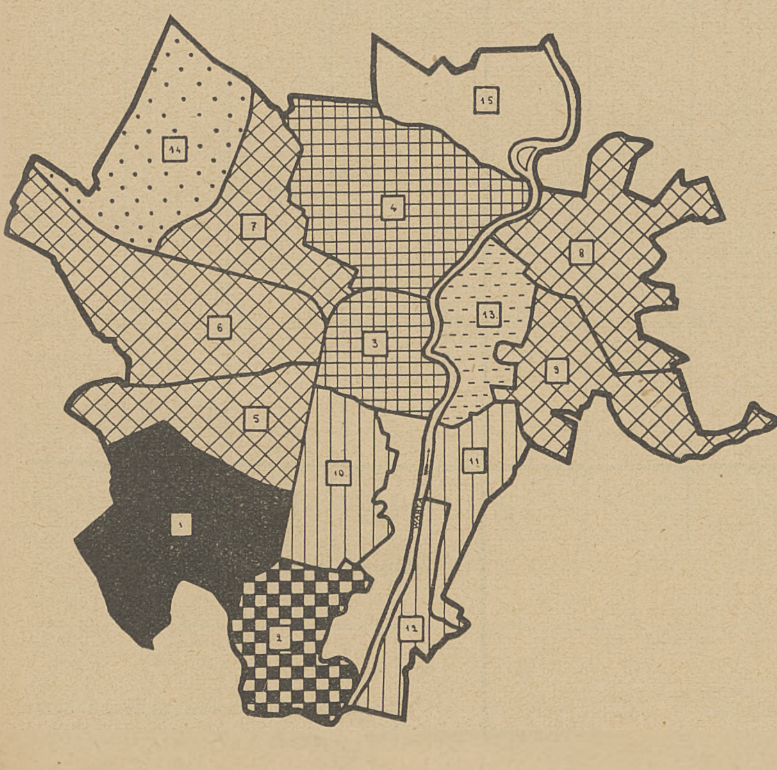
Nés-vivants d'après le culte des parents

Wyznanie ojca — *Culte du père*	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych — *Culte des mères ayant des enfants légitimes*: rz.-katol. — *cath.-rom.*	ewang. — *évang.*	mojżesz. — *mosaïque*	inne — *autres*	Ogółem — *Total*	Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych — *Culte des mères ayant des enfants illégitimes*
1. Urodzenia miejscowe						
rzymskokatolickie — *cath.-romain*	341	4	—	—	345	25
ewangelickie — *évangélique*	1	3	—	—	4	—
mojżeszowe — *mosaïque*	—	—	2	—	2	—
inne i nieznane — *autre et inconnue*	—	—	—	—	—	—
Ogółem — *Total*	342	7	2	—	351	25
2. Urodzenia wszystkie						
rzymskokatolickie — *cath.-romain*	380	5	—	—	385	40
ewangelickie — *évangélique*	1	14	—	—	15	3
mojżeszowe — *mosaïque*	—	—	3	—	3	—
inne i nieznane — *autre et inconnue*	—	—	—	—	—	—
Ogółem — *Total*	381	19	3	—	403	43

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego

Nés-vivants d'après la nationalité des parents par l'ordre successif de naissance

Narodowość rodziców — *Nationalité des parents*: ojca — *du père*	matki — *de la mère*	Noworodki ślubne były w tym samym małżeństwie ..... dzieckiem — *Ordre successif de naissance*: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Ogółem — *Total*	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych — *Nationalité des mères ayant des enfants illégitimes*
1. — *Naissances de la population domiciliée*																	
polska *polon.*	polska *polon.*	141	97	54	28	10	11	2	4	1	—	—	—	—	—	348	25
polska *polon.*	niem. *allem.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. *allem.*	polska *polon.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. *allem.*	niem. *allem.*	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
inne i nieznane *autre et inconnue*		2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Ogółem — *Total*		143	98	54	28	10	11	2	4	1	—	—	—	—	—	351	25
2. — *Toutes les naissances*																	
polska *polon.*	polska *polon.*	160	105	60	30	10	11	3	4	1	1	—	—	—	—	385	40
polska *polon.*	niem. *allem.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. *allem.*	polska *polon.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. *allem.*	niem. *allem.*	6	5	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	3
inne i nieznane *autre et inconnue*		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Ogółem — *Total*		169	110	63	31	10	11	3	4	1	1	—	—	—	—	403	43

Natężenie przeprowadzek na terenie m. Poznania

Déménagements à l'intérieur de la ville (par 100 habitants)

Uwaga:

Za podstawę kartogramu przyjęto: przeciętną roczną przeprowadzek w dzielnicach miasta z okresu 1931—1935 w stosunku do średniej ludności z tego samego okresu.

Na 100 mieszkańców było:	
1. Górczyn	63
2. Dębiec	59
3. Centrum	52
4. Winiary	51
5. Św. Łazarz	42
6. Jeżyce, 7. Sołacz	43
8. Główna	43
9. Komandoria	42
10. Wilda	36
11. Rataje	38
12. Starołęka Mała	37
13. Chwaliszewo, Śródka, Św. Roch	34
14. Golęcin	17
15. Naramowice dom.	14

3. Zgony — *Décès*

a) Według przyczyn śmierci i płci — *D'après la cause du décès et d'après le sexe*

Nomenklatura międzynarodowa skrócona / *Nomenclature internationale abrégée*	Przyczyna śmierci / *Cause du décès*	1. Zgony miejscowe / *Décès parmi la population domiciliée* — Ogółem / *Total*: mężczyzn / *hommes*	kobiet / *femmes*	razem / *ensemble*	w tym dzieci / *dont décès des enfants* — poniżej 1 roku / *au dessous d'un an* — męskich / *hommes*: ślubnych / *légitimes*	męskich: nieślubn. / *illégitimes*	żeńskich / *femin.*: ślubnych / *légitimes*	żeńskich: nieślubn. / *illégitimes*	1—5 lat / *1—5 ans*: męskich — *h.*	1—5 lat: żeńskich — *f.*	2. Wszystkie zgony / *Tous les décès* — Ogółem / *Total*: mężczyzn / *hommes*	kobiet / *femmes*	razem / *ensemble*	w tym dzieci / *dont décès des enfants* — poniżej 1 roku / *au dessous d'un an* — męskich / *hommes*: ślubnych / *légitimes*	męskich: nieślubn. / *illégitimes*	żeńskich / *femin.*: ślubnych / *légitimes*	żeńskich: nieślubn. / *illégitimes*	1—5 lat / *1—5 ans*: męskich — *h.*	1—5 lat: żeńskich — *f.*
1	Dur brzuszny i rzekomy	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
2	Dur osutkowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Płonica	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
6	Krztusiec	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—
7	Błonica	1	1	2	—	—	—	—	—	1	1	1	2	—	—	—	—	—	1
8	Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Gruźlica narządu oddechowego	18	23	41	—	—	1	—	—	1	20	24	44	—	—	1	—	—	2
11	a) opon mózgowych	3	—	3	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—	—	—	—	1	—
	b) innych narządów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Kiła	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—
13	Zimnica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Inne choroby zakaźne i pasożytne *)	3	1	4	1	—	—	—	—	—	4	2	6	1	—	—	—	—	—
15	Rak i inne nowotwory złośliwe	10	16	26	—	—	—	—	—	—	11	19	30	—	—	—	—	—	—
16	Nowotwory niezłośliwe i nie oznaczone jako złośliwe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Gościec przewlekły i dna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Cukrzyca	3	1	4	—	—	—	—	—	—	3	2	5	—	—	—	—	—	—
19	Zatrucie wyskokowe przewlekłe i ostre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Inne choroby ogólne i zatrucia przewlekłe	3	3	6	—	—	—	—	—	—	4	7	11	—	—	—	—	—	—
21	Wiąd rdzenia i porażenie ogólne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Krwotok i zakrzep mózgowy, porażenia połowiczne i i., bez wskazania przyczyny	5	3	8	—	—	—	—	—	—	6	5	11	—	—	1	—	—	—
23	a) Zapalenie mózgu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) Zapalenie opon mózgowych	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—
	c) inne choroby układu nerwowego, narządów wzroku i inne	2	—	2	1	—	—	—	—	—	3	—	3	1	—	—	—	—	—
24	Choroby serca	12	16	28	1	—	—	—	1	—	15	18	33	1	—	—	—	1	—
25	Inne choroby narządów krwionośnych	6	7	13	—	—	—	—	—	1	6	7	13	—	—	—	—	—	1
26	Zapalenie oskrzeli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Zapalenie płuc a) płatowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) inne postacie	7	10	17	5	—	4	—	—	2	19	13	32	9	—	5	1	—	2
28	Inne choroby narządów oddechowych	4	1	5	—	—	—	—	—	—	4	1	5	—	—	—	—	1	—
29	Biegunka i zapalenie jelit:																		
	a) u dzieci poniżej 2 lat	2	1	3	2	—	1	—	—	—	2	1	3	2	—	1	—	—	—
	b) u osób w wieku 2 lat i powyżej	2	—	2	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	1	—
30	Zapalenie wyrostka robaczkowego	2	1	3	—	—	—	—	1	1	2	3	5	—	—	—	—	1	1
31	Marskość i inne choroby wątroby	1	1	2	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
32	Inne choroby narządu trawienia	2	4	6	—	—	—	—	—	—	4	6	10	—	—	—	—	—	—
33	Zapalenie nerek	3	—	3	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—
34	Inne choroby układu moczopłciowego	1	1	2	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	—	—	—
35	Posocznica i zakażenie połogowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Inne choroby ciąży i okresu połogowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Choroby skóry, kości i narządów ruchu	1	3	4	2	—	1	—	—	—	3	3	6	3	—	1	—	—	—
38	Choroby okresu niemowl. i wady rozwoju wrodzone	14	12	26	11	3	11	1	—	—	18	14	32	11	7	12	2	—	—
39	Starczość	4	11	15	—	—	—	—	—	—	4	11	15	—	—	—	—	—	—
40	Samobójstwo	6	1	7	—	—	—	—	—	—	6	1	7	—	—	—	—	—	—
41	Zabójstwo	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
42	Śmierć wypadkowa	2	—	2	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—
43	Śmierć i przyczyny niewiad. lub źle oznacz.	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
	Ogółem — *Total*	120	121	241	24	3	19	1	4	6	156	145	301	29	7	22	3	5	7

Zgłoszeń spóźnionych: —.

Zgłoszeń spóźnionych: —.

*) posocznica, czerwonka, zakażenie ogólne.

*) posocznica, czerwonka, zakażenie ogólne.

b) Zgony dzieci nieślubnych poniżej 1 roku życia według zajęcia matki

Décès des enfants illégitimes ayant moins d'un an selon la profession de la mère

Zajęcie matki *Profession de la mère*	Miejsc. *Population domiciliée*	Zamiejsc. *Population de passage*	Ogółem *Total*
1. Pracownice przemysłowe — *Travailleuses d'industrie*	3	3	6
2. Służące — *Domestiques*	1	2	3
3. Pracownice handlowe i biurowe — *Travailleuses de commerce et de bureau*	—	—	—
4. Zawody wolne. — *Professions libérales* . . .	—	—	—
5. Urzędniczki publiczne . *Fonctionnaires publics.*	—	—	—
6. Inne zawody — *Autres professions*	—	—	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu — *Sans profession et professions inconnues*	—	1	1
Ogółem — *Total*	4	6	10

c) Zmarli w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego

Décèdés au dessus de 15 ans d'après l'état civil

	wolni *célibataires*	małżonkowie *mariés et mariées*	owdowiali *veufs et veuves*	rozwiedzeni *divorcés et divorcées*	stanu niezn. *état civil inconnu*	Ogółem *Total*
1. Miejscowe — *Décès parmi la population domiciliée*						
mężczyźni — *hommes* .	21	52	12	—	—	85
kobiety — *femmes* . .	29	30	33	—	—	92
Ogółem — *Total*	50	82	45	—	—	177
2. Wszystkie zgony — *Tous les décès*						
mężczyźni — *hommes* .	31	65	13	—	—	109
kobiety — *femmes* . .	30	43	35	—	—	108
Ogółem — *Total*	61	108	48	—	—	217

d) Według narodowości — *D'après la nationalité*

1. Zmarło miejscowych: 230 Polaków, 8 Niemców
Décès parmi la population domiciliée 230 *Polonais,* 8 *Allemands*
3 innych i nieznanej narodowości — *autre nationalité et de nationalité inconnue.*

2. Zmarło w ogóle: Polaków, Niemców, innych i niezn. narodowości 282 14 5
Total des décès Polonais, Allemands, autre nationalité et de nationalité inconnue.

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania
(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców)

Décès avec répartition par âge, par profession et par culte
(Personnes au-dessous de 15 ans selon la profession des parents)

1. Miejscowe — *Décès parmi la population domiciliée*

Wiek lat *Age - ans*	Wyznanie — *Culte*: rz.-katol. — *cath.-romain*	ewang. — *évangélique*	mojż. — *mosaïque*	inne i niezn. — *autre et inconnu*	Zajęcie — *Profession*: Samodz. handl., przem. i rolnicy *Commerçants, industr., agricult. indépendants*	Urzędnicy prywatni — *Employés*	Rzemieślnicy (czeladź) — *Artisans*	Robotnicy i t. p. — *Ouvriers etc.*	Zawody umysłowe wolne *Professions libérales*	Urzędnicy publiczni *Fonctionnaires publics*	Inne zawody — *Autres professions*	Bez zawodu i niezn. zaw. — *Sans profession et professions inconnue*	Ogółem — *Total*
Do *à* 5	57	—	—	—	—	6	27	20	—	4	—	—	57
6—15	4	1	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	5
11—10	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
16—20	4	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	1	4
21—30	19	1	1	—	—	4	4	5	—	1	—	7	21
31—40	30	—	—	—	—	6	7	3	—	4	—	10	30
41—50	21	1	1	—	2	5	4	6	—	2	—	4	23
51—60	31	—	—	—	—	2	9	4	—	5	—	11	31
61—70	28	2	—	—	1	2	6	2	—	3	1	15	30
ponad 70 *au dessus de*	35	3	—	—	—	—	4	4	—	4	1	25	38
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem *Total*	231	8	2	—	3	27	65	48	—	23	2	73	241

2. Wszystkie zgony — *Tous les décès*

Wiek lat *Age - ans*	Wyznanie — *Culte*: rz.-kat. — *cath.-romain*	ewang. — *évangélique*	mojż. — *mosaïque*	inne i niezn. — *autre et inconnu*	Zajęcie — *Profession*: Samodz. handl., przem. i rolnicy *Commerçants, industr., agricult. indépendants*	Urzędnicy prywatni — *Employés*	Rzemieślnicy (czeladź) — *Artisans*	Robotnicy i p. — *Ouvriers etc.*	Zawody umysłowe wolne *Professions libérales*	Urzędnicy publiczni *Fonctionnaires publics*	Inne zawody — *Autres professions*	Bez zawodu i niezn. zaw. — *Sans profession et professions inconnue*	Ogółem — *Total*
Do *à* 5	72	1	—	—	—	6	30	30	—	6	—	1	73
6—15	6	2	—	—	1	—	3	4	—	—	—	—	8
11—10	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3
16—20	6	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	1	6
21—30	29	2	3	—	—	6	7	8	—	1	—	12	34
31—40	35	—	—	—	—	7	7	4	—	5	—	12	35
41—50	28	1	1	—	4	5	4	7	—	4	—	6	30
51—60	36	2	—	—	—	2	9	6	—	5	—	16	38
61—70	31	3	—	—	2	3	6	2	—	4	1	16	34
ponad 70 *au dessus de*	37	3	—	—	—	1	4	4	—	4	1	26	40
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem *Total*	283	14	4	—	7	33	73	67	—	29	2	90	301

Przyrost naturalny ogólny 145, miejscowy 135. W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 1,67; zgonów 1,07; małżeństw 0,92.

II. Zdrowotność — *Santé publique.*

1. Chorzy w szpitalach
Mouvement des malades dans les hôpitaux.

Zakłady *Établissements*	W początku miesiąca *Au commencement du mois*	Przypływ *Inscriptions* (w miesiącu *au cours de mois*)	Odpływ *Radiations* (w miesiącu *au cours de mois*)	+ —	W końcu miesiąca *A la fin du mois*	W odpł. jest zmarłych *Nombre de décédés parmi les personnes rayées*
Szpital Miejski:	420	632	607	+25	445	70
a) St. chorób zewnętrz.	102	246	229	+17	119	12
b) St. chorób wewnętrz.	72	153	146	+ 7	79	26
c) St. chorób wenerycznych i skórnych.	90	82	79	+ 3	93	—
d) St. dziecięca.	41	65	61	+ 4	45	6
e) St. dla umysł. chor.	21	22	29	— 7	14	5
f) St. chorób zakaźn.)*	—	—	—	—	—	—
g) St. płucno-chorych	94	64	63	+ 1	95	21
Ubezpieczalnia Społeczna	66	135	133	+ 2	68	2
Szpital Diakonisek	145	380	357	+23	168	11
„ Żydowski	27	22	30	— 8	19	1
„ SS. Przem. Pańsk.	242	465	431	+34	276	17
Zakład św. Józefa	196	271	276	— 5	191	22
„ Św. Elżbiety	76	119	111	+ 8	84	9
Szpital Kolejowy	44	87	71	+16	60	1
Kliniki Uniw. Pozn.:	232	302	296	+ 6	238	9
Chorób dziecięcych	93	60	53	+ 7	100	6
„ gardła, nosa i ucha	27	66	67	— 1	26	1
„ nerwowych i umysł.	38	79	70	+ 9	47	2
Ortopedyczna	74	97	106	— 9	65	—
Wojew. Klinika dla Kobiet	188	463	474	—11	177	3

a) Chirurgie. b) Maladies inter. c) Maladies vénériennes et affect. de la peau. d) Maladies d'enfants. e) Maladies mentales. f) Maladies infectieuses. g) Maladies de l'appareil respiratoire.

*) Oddział zakaźny jest nieczynny z powodu przebudowy.

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.
Service Municipal de Désinfection.

	dezynfekowano — razy — *fois*
Żarnice — *Rougeole*	—
Płonica — *Scarlatine*	70
Ospa — *Variole*	—
Błonica i dławiec — *Diphtérie*	38
Zakaż. połogowe — *Septicémie puerpérale*	—
Dur brzuszny — *Fièvre typhoïde*	4
Dur inny — „ *autre pue typhoïde*	—
Gruźlica — *Tuberculose*	38
Czerwonka — *Dysenterie*	2
Inne choroby — *Autres maladies*	6
Robactwo — *Phtiriase*	5
Świerzb — *Gale*	—
Ubrania i inne — *Choses et autres*	—
Ogółem — *Total*	163*)

*) W tym poza zakładem . . . . 3 „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.
Maladies infectieuses déclarées.

Rodzaj choroby *Nature de maladie*	Stare Miasto po l. brzegu Warty	Stare Miasto po pr. brzegu Warty	Wilda	Jeżyce i Sołacz	Św. Łazarz i Górczyn	Główna	Inne dzielnice nowe	Ogółem *Total*
I Błonica i dławiec . . .	12	4	3	10	10	2	7[1])	48
II Płonica . . .	21	9	14	9	20	5	10[2])	88
III Czerwonka .	1	—	1	1	1	—	—	4
IV Dur brzuszny.	2	—	1	1	—	—	—	4
V Dur plamisty.	—	—	—	—	—	—	—	—
VI Zakaż połog.	—	—	—	—	—	—	—	—
VII Jaglica . . .	2	—	—	1	—	—	—	3
VIII Gruźlica . .	14	7	5	4	10	2	1[4])	43
IX Odra	1	—	—	2	3	—	—	6
X Koklusz . . .	17	3	6	18	13	2	17[3])	76
XI Inne choroby.	4	1	—	2	2	6	3[5])	18
Ogółem — *Total*	74	24	30	48	59	17	38	290

I. Diphtérie. II. Scarlatine. III. Dysenterie. IV. Fièvre, typhide. V. Typhus exanthématique. VI. Septicémie puerpérale. VII. Trachome, VIII. Tuberculose. IX. Rougeole. X. Coqueluche. XI. Autres maladies.

[1]) 4 Dębiec, 1 Starołęka Mała, 1 Winiary, 1 Sołacz dwór i Golęcin.
[2]) 2 Starołęka Mała, 5 Dębiec, 2 Winiary, 1 Sołacz dwór i Golęcin.
[3]) 2 Komandoria, 2 Starołęka Mała, 4 Winiary, 9 Dębiec.
[4]) Starołęka Mała.
[5]) 2 Starołęka Mała, 1 Naramowice.

2. Przypływ chorych według wieku i rodzaju chorób — *Afluence des malades d'après l'âge et la maladie.*

Wiek *Age*	Szpitale (Hôpitals*) I m.	I ż.	II m.	II ż.	III m.	III ż.	IV m.	IV ż.	V m.	V ż.
0 — 1	16	14	—	—	26	17	—	—	27	21
2 — 5	21	16	—	—	67	45	2	1	13	14
6 — 10	12	9	—	—	83	54	11	4	18	11
11 — 15	13	14	1	1	56	51	8	10	14	13
16 — 20	18	24	5	3	41	42	10	34	12	5
21 — 30	69	112	14	29	77	127	10	252	17	24
31 — 40	74	65	13	23	70	92	24	178	18	28
41 — 50	44	24	10	11	63	58	28	54	20	20
51 — 60	20	25	9	7	49	43	17	22	11	9
61 — 70	18	6	5	4	22	18	6	7	3	2
70 i wyżej	4	11	—	—	9	3	3	4	2	—
?	1	2	—	—	1	2	3	3	—	—
Ogółem *Total*	310	322	57	78	564	552	122	569	155	147

Choroby *Maladies*	Szpitale (Hôpitals*) I	II	III	IV	V
a) Choroby wewnętrzne	63	39	124	33	—
b) „ płuc	32	21	26	8	—
c) „ zakaźne	67	4	129	1	—
d) „ żołądka i jelit	52	37	31	35	—
e) „ serca	40	18	20	12	—
f) „ chirurgiczne i operacyjne	246	—	533	65	—
g) „ płciowe i syfilis	45	3	—	7	—
h) „ skórne	25	—	—	19	—
i) „ umysłowe	22	—	—	—	} 79
j) „ nerwów	—	3	—	3	
k) „ dziecięce	11	—	—	—	60
l) „ ginekologiczne	—	—	—	469	—
m) „ oczu	—	—	17	9	—
n) „ laryngologiczne	—	—	107	1	66
o) „ ortopedyczne	—	—	—	10	97
p) Reumatyzm	5	10	5	4	—
r) Otrucia	7	—	2	—	—
s) Obserwacje	27	—	105	—	—
t) Inne	—	—	17	15	—
Ogółem *Total*	632	135	1116	691	302

* I. Szpital Miejski. II. Ubezpieczalnia Społeczna. III. Szpital Diakonisek, Zakład św. Józefa, Szpital SS. Miłosierdzia Przemienienia Pańskiego. IV. Zakład św. Elżbiety, Szpital Kolejowy, Szpital Żydowski, Woj. Klinika dla Kobiet. V. Kliniki U. P.: Chorób dziecięcych, — chorób gardła, nosa i ucha, — chorób nerwowych i umysłowych — ortopedyczna.

a) Maladies internes. b) Maladies poumons, c) Maladies infectieuses, d) Maladies de l'appareil digestif, e) Maladies du coeur, f) Maladies chirurgicales, g) Maladies de génito, h) Maladies de la play, i) Maladies mentales, j) Maladies du système nerveux, k) Maladies du premier âge, l) Maladies gynécologies, m) Maladies des yeux, n) Maladies laryngologies, o) Maladies orthopediques, p) Rhumatisme, r) Empoisonnements s) Observation, t) Autres.

III. Nieruchomości i stosunki mieszkaniowe — *Immeubles et logements*

Budownictwo — *Industrie du bâtiment*

1. Budowle rozpoczęte — *Constructions commencées*

Nowe budynki *Bâtiments nouveaux*: mieszkalne *á l'habitation*	inne *autres*	razem *total*	Przebudowy i rozbudowy *Reconstructions*	Ogółem budowli *Total des constructions*	Liczba — *Nombre de*: mieszkań *logements*	ubikacyj (izb) *pièces destinées*: mieszkalnych *à l'habit.*	innych *autres*	Kubatura m^3 *cubature* m^3
22	2	24	6	30	97	314	32	39 254

2. Budowle ukończone — *Constructions finies*

	Budynki główne *Bâtiments principaux*: mieszkalne *à l'habitation*	inne *autres*	Budynki boczne *Bâtiments annexes*: mieszkalne *à l'habitation*	inne *autres*	Razem budynków nowych *Total bâtiments nouveaux*	Przebudowy i rozbudowy *Reconstructions*	Rozbiórki *Dêmolitions*	Ogółem budowli *Total des constructions*
Ilość — *Nombre*	7	—	1	2	10	2	1	13
Kubatura — *Cubature* m^3	9 197	—	294	213	9 704	395	530	10 629

3. Ruch mieszkaniowy — *Mouvement des logements*

	Mieszkanie o — *Logements à*: 1 izbie *1 pièce*	2 pokojach — *pièces*	3	4	5	6 i w.*) *et plus*	ogółem mieszkań *total logements*	ubikacyj mieszkaniowych *pièces destinée a l'abit*
Powstało — *Augmentation*	2**)	4	12	4	2	2	25	84
Ubyło — *Reduction*	2	2	—	—	—	—	4	6
Różnica + — *Différence*	—	+2	+12	+4	+2	+2	+21	+78

*) 2 mieszkania o 6 izbach. **) W tym dobudowa 1 izby.

4. Mieszkania w nowych budynkach według liczby izb — *Logements d'après le nombre des pièces*

Budynki — *Batiments*: Ilość *nombre*	o mieszkaniach: *comprenant des logements*	razem *ensemble*	Mieszkania o ilości izb — *Logements d'après le nombre des pièces*: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2	1	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	4	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	3	6	1	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	4	12	—	2	7	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	10 i więcej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9		24	1	3	12	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Wpłynęło podań o pozwolenie na budowę 109, udzielono pozwoleń na budowę 116.

5. Obrót nieruchomościami (kupno — sprzedaż) — *Achat - vente des immeubles*

Dzielnica miasta *Quartier*	Liczba nieruchomości *nombre*: zabud.*)	niezabud.**)	Wartość w złotych *Value des immeubles*: zabud.*)	niezabud.**)	Nieruchomości niezabud. *lots de terrain*: obszar ogółem m^2	cena zł za 1 m^2
Centrum	4	—	307 118,00	—	—	—
Dzielnice po pr. brz. Warty	6	5	134 152,00¹)	7 785,00	4365²)	1,28
Wilda i Dębiec	4	2	43 000,00³)	12 500,00	1195	10,46
Św. Łazarz, Górczyn i Jeżyce	15	18	803 106,40	89 255,85	15439	5,78
Sołacz, Golęcin, Winiary, Naramowice	4	2	57 200,00⁴)	3 938,00	2064	1,90
Ogółem — *Total*	33	27	1344576,40	113478,85	23063	4,92

*) avec batiments. **) sans batiments.
1) nie podano wartości 1 nieruchomości. (Darowizna).
2) nie podano obszaru 1 nieruchomości wartości 2 200,— zł.
3) nie podano wartości 1 nieruchomości.
4) nie podano wartości 1 nieruchomości (przetarg).

Zawód *Profession*	Zamieszkanie — *Domiciliés*: kupującego: Miasto Poznań	Województwa: zach.	inne	Zagr.	sprzedającego: Miasto Poznań	Województwa: zach.	inne	Zagr.
Urzędnicy publiczni	7	2	2	1	7	—	1	1
Zawody wolne	1	1	—	—	11	—	1	—
Kupcy, przemysłowcy . . .	14	1	—	—	5	1	—	—
Rzemieślnicy	5	1	—	—	4	—	—	—
Instytucje publiczne	1	—	—	—	2	—	1	—
„ prywatne	—	1	—	—	4	—	—	—
Inne i bez zawodu	18	3	1	1	20	—	2	—
Ogółem — *Total*	46	9	3	2	53	1	5	1

Nieruchomości nabyto z rąk polskich 58, z rąk niemieckich 2, z rąk żydowskich —.

IV. Życie gospodarcze — *La vie économique*

1. Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania — *Caisse d'Epargne Communale de la ville de Poznań*

	Wkłady oszczędnościowe w złotych obiegowych *Dépôts d'épargne en zlotys courants*		Wkłady oszczędnościowe w zł w złocie, dol. am. w przeliczeniu na zł obiegowe *Dèpôts d'épargne en zlotys-or et dollars des Etats-Unis colcuiés en zlotys courants*	
	Ilość deponentów *Nombre des déposants*	Suma depozytów zł *Montant des dépôts*	Ilość deponentów *Nombre des déposants*	Suma depozytów zł *Montants des dépôts*
Stan oszczędności i depozytów w początku miesiąca *Situation des épargnes et des dépôts au commencement du mois*	45 104	30 592 381,31	1 829	4 277 329,93
Przychód — *Recette*	636	2 170 677,87	22	35 267,83
Razem — *Ensemble*	45 740	32 700 059,18	1 851	4 312 597,76
Rozchód — *Dépense*	308	2 053 178,65	9	71 163,96
Stan w końcu miesiąca — *Situation à la fin du mois*	45 437	30 646 880,53	1 842	4 241 433,80

[1]) W tym dopisane odsetki za I półr. 1938 r. 503 083,05 zł.
[2]) W tym dopisane odsetki za I półr. 1938 r. 72 517,76 zł.

2. Pocztowa Kasa Oszczędności oddział w Poznaniu — *Caisse d'Epargne Postale, succursale à Poznań*

Liczba kont czekowych *Nombre des comptes de chèques*	Wpłaty na konta czekowe *Versements sur les comptes de chèques*		Wypłaty z kont czekowych *Paiements de comptes*		Obrót — *Mouvement*		
	ilość *nombre*	złotych	ilość *nombre*	złotych	gotówkowy zł *au comptant*	bezgotówkowy zł *par virement*	w ogólności zł *total*
6 998	389 400	137 531 618,89	117 839	137 754 024,78	68 859 662,86	206 425 980,81	275 285 643,67

3. Obroty na giełdzie pieniężnej w Poznaniu — *Chiffres d'affaires à la bourse d'effets à Poznań*

	Ogólny obrót *Total des transactions*	Z ogólnego obrotu przypada na — *Du total des transactions nombre de celles relatives:*			
		akcje — *actions*	papiery procentowe — *valeurs à revenu fixe*		
			razem — *ensemble*	w tym — *dont*	
				pożyczki państw. *obligations d'Etat*	listy zastawne i obligacje *Lettres de gage et oblig.*
Ilość transakcyj - *Nombre des transactions*	601	160	441	211	230
Wartość obrotów w zł — *Valeur des transactions en zlotys*	964 174,66	123 457,00	840 717,66	280 374,34	560 343,32

4. Obroty na giełdzie zbożowo-towarowej w Poznaniu — *Transactions à la bourse des céréales et des marchandises à Poznań*

	Ogólny obrót *Total des transactions*	Z ogólnego obrotu przypada na — *Du total des transactions nombre de celles relatives:*								
		żyto *au seigle*	pszenicę *au froment*	jęczmień *à l'orge*	owies *à l'avoine*	mąki *aux farines*	otręby *au son*	groch *au pois*	makuchy *au marc de pavot*	ziemniaki *aux pommes de terre*
a)	6 389	1 630	826	184	59	1 810	1 205	94	116	11
b)	83 046,51	29 033,60	13 464,05	3 627,60	619,40	12 826,77	16 126,72	1 666,50	1 447,90	1 069,20
c)	14 990 667,58	4 329 300,90	2 840 735,00	612 991,25	93 228,85	3 289 333,98	1 776 651,10	461 043,75	228 382,00	28 963,50

a) Ilość transakcyj — *Nombre des transactions*

b) Ilość ton — *Nombre des tonnes*

c) Wartość obrotów w złotych — *Valeur des transactions en zlotys.*

5. Lombard Miejski — *Mont-de-piété Municipal*

	Liczba zastawów — *Nombre des gages*	Suma pożyczek zł *Montant des prêts zl*	Przeciętna pożyczka zł *Montant moyen d'un prêt*
Zasób na początku miesiąca — *Fonds au commencement du mois* . . .	28 758	710 097,—	24,69
Upłaty na prolongatach — *Acomptes*	4 032	23 119,—	—
W ciągu miesiąca / *Au cours du mois*: złożone — *gages désposés en vente*	5 014	137 232,—	27,37
W ciągu miesiąca / *Au cours du mois*: wykupione — *gages retirés*	4 669	109 555,—	23,47
Sprzedano publicznie — *Vendus aux enchères*	—	—	—
W końcu miesiąca — *A la fin du mois*	29 103	714 655,—	24,56

6. Wodociągi Miejskie — *Service Municipal des eaux*

Dzielnica miasta *Quartier*	Zużyta woda *Consommation de l'eau* m³	zł
Śródmieście	213 908	64 172,40
Jeżyce	84 114	25 234,20
Św. Łazarz	77 538	23 261,40
Wilda	63 459	19 039,70
Sołacz — Winiary	7 826	2 347,80
Dębiec	4 406	1 321,80
Rataje	3 875	1 162,50
Starołęka	6 815	2 044,50
Główna	5 516	1 654,80
Osiedle Warszawskie	4 969	1 490,70
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i t. p. — *Offices Municipaux*	64 969	19 490,70
Urzędy publ. — *Offices publics*	107 477	32 243,10
Ogółem — *Total*	644 872	193 463,60

7. Gazownia Miejska — *Usine Municipale à gaz*

Gaz węglowy *Gaz de houille*: Zużyto węgla kg *Consommation de charbon*	Gaz węglowy *Gaz de houille*: Produkcja gazu m³ *production de gaz*	Oddano do miasta m³ *gaz fourni à la ville*	Wartość opałowa *Valeur thermale* w kaloriach *en calories*: górna *superieure*	Wartość opałowa *Valeur thermale* w kaloriach *en calories*: dolna *intérieure*
2 426 090	1 479 690	1 479 690	4 000	3 636

8. Elektrownia Miejska — *Usine Municipale d'Electricité*

Spalono pod kotłami węgla kg *Charbon consommé sous les chaudières kg*	Zużyto węgla na wytw. kwh kg *Consommation de charbon à l'usine génér. par 1 kwh en kg*	Wytworzono energii w Centrali kWh *Production d'énergie électrique à la station centrale d'électricité*	Pobrano energii z obcych zakł. kWh *Energie électrique empruntée à autres usines electriques*
2 255 714	0,77	2 950 148	—

9. Mleczarnia Miejska
Laiterie municipale

Artykuły — *Articles* / przerób — *refonte*	mleko — *lait*: pełne ltr	mleko — *lait*: odtłuszczone ltr	masło *beurée* kg	śmietana *crème* ltr	maślanka *babeurerre* ltr
1. Zapas z poprzed. mies. . .	3352	—	34 1/2	37	256 1/2
2. Mleczarnia nabyła	86992 1/4	—	272 1/2	352	—
3. Wyprodukowano	1763	255	55	98	1405
4. Sprzedaż	86305 1/4	255**)	349	393 1/2*)	1529 1/2
5. Pozostało	2276	—	13	93 1/2	387

1. Provision au commençement. 2. Acquisition. 3. Production. 4. Venté. 5. Reste.

*) W tym 50 ltr. śmietany przerobiono na masło.
**) Przerobiono na maślankę.

10. Przeładownia Miejska (Port rzeczny)
Port de rivière, municipal

I. Ruch kolejowy — *Mouvement de chemin de fer*

Przywóz wagonów / *Wagons entrés*: 158 — Wywóz wagonów / *Wagons sortis*: 50

II. Ruch żeglugowy — *Mouvement des navires*

Przywóz: negatywny. *Importation* — Wywóz: negatywny. *Exportation*

V. Praca — *Travail*

Taryfy robotnicze. (Płaca godzinowa)
Tarifs d'ouvriers. (Salaire par heure)

Kategorie robotników *Catégories d'ouvriers*	Przemysł i handel *Industrie et commerce* gr	Metalurgia *Metallurgie* gr	Przemysł budowlany *Industrie de la construction* gr	Rob. miejscy *Ouvriers municipaux*: fabryczni *de fabrique* gr	Rob. miejscy *Ouvriers municipaux*: inni *autres* gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyuczeniu *Artisans jusqu'à 2 ans après la terminaison*	66	66	104	93	91
„ 2—4 „ „	79	79	.	103	101
„ 2—4 „ żonaci *mariése*	89	89	.	.	.
„ ponad 4 lata „ *au-dessus de* „	89	89	.	122	118
Robotnicy przyuczeni — *Ouvriers qualifiés*	66	68	80	93	93
Robotnicy 15—18 lat *Ouvriers âgés de 15 à 18 ans* . .	31	31	32	.	.
„ „ „ 18—21 „ . .	51	51	53	.	.
„ poniżej 21 lat — *au-dessous de 21 ans*	—	—	.	63	63
„ ponad 21 lat — *au-dessus de 21 ans*	65	65	.	88	88
Robotnice 15—18 lat *Ouvrières âgées de 15 à 18 ans* . .	26	26	.	.	.
„ „ 18—21 „ . .	31	31	.	.	.
„ ponad 21 lat — *au-dessus de 21 ans*	37	37	.	57	57
„ poniżej 21 lat — *au-dessous de 21 ans*	—	—	.	45	45

VI. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. *Prix des articles de première nécessité*

1. Najczęstsze ceny detaliczne. *Prix de détail les plus fréquents*

Rodzaje artykułów — *Articles*	Waga lub miara *Poids ou mesure*	Lipiec *Juillet* 1937 zł	Lipiec *Juillet* 1938 zł	Sierpień 1938 1 tydzień *1 semaine* zł	Sierpień 1938 2 tydzień *2 semaine* zł	Sierpień 1938 3 tydzień *3 semaine* zł	Sierpień 1938 4 tydzień *4 semaine* zł
1. Chleb żytni — *Pain de seigle 65%* .	1 kg	0,33[1])	0,34	0,34	0,30	0,30	0,30
2. Chleb pszenny — *Pain de froment* .	"	0,80	0,80	0,80	0,70	0,70	0,70
3. Mąka pszenna — *Farine de froment 65%*	"	0,46	0,48	0,48	0,48	0,48	0,46
4. Mąka żytnia — *Farine de seigle 65%*	"	0,37[1])	0,36	0,36	0,36	0,34	0,32
5. Kasza jęczmienna — *Gruau d'orge* . .	"	0,40	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34
6. Groch polny — *Pois*	"	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
7. Fasola — *Haricots*	"	0,60	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
8. Cukier — *Sucre*	"	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
9. Mleko nie zbierane — *Lait non écrémé*	1 litr	0,20	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22
10. Jaja — *Oeufs*	1 szt.	0,07	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
11. Ser biały — *Fromage blanc*	1 kg	0,70	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
12. Mięso wołowe z k. — *Viande de boeuf*	"	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
13. Cielęcina z k. — *Viande de veau* . .	"	1,60	1,60	1,60	1,60	1,80	1,80
14. Wieprzowina od brz. — *Viande de porc.*	"	1,70	1,40	1,40	1,40	1,50	1,50
15. Słonina świeża — *Lard frais*	"	1,80	1,60	1,50	1,50	1,60	1,60
16. Olej rzepakowy — *Huile de colza* . .	1 litr	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
17. Masło mleczarn. I gat. — *Beurre frais*	1 kg	3,20	3,15	3,20	3,40	3,40	3,40
18. Smalec wieprzowy — *Saindoux* . . .	"	2,45	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
19. Ziemniaki — *Pommes de terre* . . .	"	0,13	0,13	0,08	0,08	0,08	0,08
20. Sól biała — *Sel blanc*	"	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
21. Kapusta kwaszona — *Choucroute* . .	"	0,40	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
22. Marchew — *Carottes*	"	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
23. Kawa palona naturalna — *Café torréfié*)*	"	6,00	4,80	4,80	4,80	4,80	4,80
24. Kawa zbożowa — *Café de blé*)* . .	"	0,40	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34
25. Węgiel kamienny — *Charbon Houille* .	50 kg	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
26. Nafta — *Pétrole*	1 litr	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
27. Mydło do prania — *Savon ordinaire* .	1 kg	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
28. Gaz — *Gaz**)*	1 cbm.	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
29. Elektryczność — *Electricité***)* . . .	1 kwg.	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52
30. Przejazd tramwajem — *Tramway* . .	—	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
31. Numer gazety — *Journal*	—	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
32. Strzyżenie głowy — *Coupe des cheveux*	—	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
33. Bilet do teatru ludowego lub kina — *Billet de théâtre et de cinéma* . . .	—	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
34. Drzewo rąbane — *Bois fendu*	1 mtrp.	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00
35. Cebula — *Oignons*	1 kg	0,20	0,40	0,30	0,40	0,40	0,40
36. Karpie — *Carpes*	"	2,30	—	—	2,60	2,80	2,40

*) Gatunek najbardziej rozpowszechniony.
**) Plus 5% opłaty na rzecz Funduszu Pracy.
***) Plus 10% podatku państwowego.

[1]) z przemiału 70%

2. Ceny hurtowe — *Prix de gros*

Przeciętne w ostatnim tygodniu miesiąca.
Moyennes dans la dernière semaine du mois.

Rodzaje artykułów	Miara	Cena zł
Pszenica — *froment*	100 kg	20,50
Żyto — *seigle*	"	15,00
Jęczmień — *orge*	"	15,00
Owies — *avoine*	"	13,75
Siano zw. pras. — *foin*	"	6,25
Mąka pszenna 65% — *farine de froment*	"	41,75
Mąka żytnia 65% — *farine de seigle*	"	31,50
Kasza jęczmienna — *gruau d'orge*	"	25,50
Mleko — *lait*	1 litr	0,18
Masło mleczarskie I gat. — *beurre frais*	1 kg	2,90
Jaja świeże — *oeufs*	24 kopy	95,00
Wół — *boeuf*	1 kg	0,63
Wieprz (słoninowy) *porc du lard*	"	0,97
Wieprz (mięsny) — *porc de viande*	"	0,85
Cielę — *veau*	"	0,86
Baran — *mouton*	"	0,68

Uwaga: Przy ziemiopłodach ceny giełdowe orientacyjne, przy mięsie waga żywa i ceny z Targowiska.

3. Wskaźniki drożyźniane

Nombres indices des prix

Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i b. Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

Coût de la vie d'une famille ouvrière de 4 personnes. D'après les schémas de Calwer et de la Commission des salaires: hebdomadaire; d'après le schéma de l'Office Central de Statistique: par jour. Calculs basés sur les prix de la dernière semaine du mois, tandis que d'après le schéma de l'Office Central de Statistique la moyenne mensuelle résultant des calcus hebdomadaires basés sur les prix les plus fréquents.

Wyszczególnienie		1913	1938 VII	1938 VIII	VII—VIII
1. Koszty wyżywienia — *Coût d'alimentation*					
a) schemat b. Kom. Płacy *schéma de la Commission des salaires*	tygodn. zł *hebd. zl*	35.51	25.23	24.82	—0,41
	wskaźnik *indice*	100	75	74	—1,62%
b) schemat Gł. Urz. St. *schéma de l'Office Central de Statistique*	dzien. zł *par jour zl*	3.65	2.40	2.35	—0,05
	wskaźnik *indice*	100	66	64	—2,09%
c) schemat Calwera *schéma de Calwer*	tygodn. zł *hebd. zl*	52.14	31.78	31.72	—0,06
	wskaźnik *indice*	100	61	61	—0,19%
2. Koszty potrzeb innych — *Coût d'autres nécessités*					
a) schemat b. Kom. Płacy *schéma de la Commission des salaires*	tygodn. zł *hebd. zl*	21.16	17.28	17.28	—
	wskaźnik *indice*	100	82	82	—
b) schemat Gł. Urz. St. *schéma de l'Office Central de Statistique*	dzien. zł *par jour zl*	3.03	2.98	2.98	—
	wskaźnik *indice*	100	98	98	—
w tym: mieszkanie, opał, etc. *dont: loyer, chauffage etc.*	zł — *zl*	1.93	1.68	1.68	—
potrzeby kulturalne, *besoins culturels*	zł — *zl*	0.53	0.50	0.50	—
odzież — *étoffes, pour vêtements et chaussures*	zł — *zl*	0.57	0.80	0.80	—
3. Koszty utrzym. ogółem (1 + 2) — *Total du coût de la vie*					
a) schemat b. Kom. Płacy *schéma de la Commission des salaires*	tygodn. zł *hebd. zl*	54.69	42.51	42.10	—0,41
	wskaźnik *indice*	100	78	77	—0,96%
b) schemat Gł. Urz. St. *schéma de l'Office Central de Statistique*	dzien. zł *par jour zl*	6.68	5.38	5.33	—0,05
	wskaźnik *indice*	100	80	80	—0,95%
4. Żyto (25 w mies.) *Seigle*	100 kg zł *100 kg zl*	32.60	20.00	15.00	—5,00
	wskaźnik *indice*	100	61	46	—25,00%
5. Płaca robotnika niewykwalifikowanego — *Salaire d'un ouvrier non qualifié*	tygodn. zł *hebd. zl*	38.80	40.48	40.48	—
	wskaźnik *indice*	100	104	104	—

VII. Aprowizacja mięsa

Approvisionnement en viande

Targowisko i Rzeźnia Miejska
Abattoir Municipal et Marché aux bestiaux Municipal

Dane w sztukach *Têtes*	wołów *boeufs*	stadników *taureaux*	krów *vaches*	świń *porcs*	cieląt *veaux*	owiec *brebis*	kóz *chèvres*	prosiąt *cochons*	koni *chevaux*	Ogółem *Total*
1. Targowisko — *Marché aux bestiaux Municipal*										
Nadeszło — *Arrivé*	**267**	**412**	**1506**	**11337**	**2880**	**1261**	—	—	—	**17663**
koleją żelazną - *par le chemin de fer*	59	75	312	4269	780	263	—	—	—	5758
drogą kołową - *par les routes*	208	337	1194	7068	2100	998	—	—	—	11905
Wysłano — *Expédié*	**267**	**412**	**1506**	**11337**	**2880**	**1261**	—	—	—	**17663**
koleją żelazną - *par le chemin de fer*	37	52	1110	1039	7	—	—	—	—	2245
drogą kołową - *par les routes*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przekazano do Rzeźni Miejskiej *exped. - à l'abattoir*	**230**	**360**	**396**	**10298**	**2873**	**1261**	—	—	—	**15418**
2. Rzeźnia Miejska — *Abattoir Municipal*										
Spędzono[1])	**295**	**495**	**695**	**12592**	**3119**	**2201**	**70**	—	**15**	**19482**
Z targowiska	230	360	396	10298	2873	1261	—	—	—	15418
Drogą kołową	65	135	299	2294	246	940	70	—	15	4064
Ubito[2])	**295**	**495**	**695**	**12592**	**3119**	**2201**	70	—	**15**	**19482**

[1]) *Nombre des pièces introduites.* [2]) *Nombre des pièces abattues.*

3. Ruch na torze łącznikowym

Mouvement sur la voie d'embranchement

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
Nadeszło *Arrivé*	59	75	312	4269	780	263	—	—	—	5758

4. Przeszło przez wagę — *poids*

Gatunki zwierząt	szt.	kg
Stadników — *taureaux*	298	136 255
Wołów — *boeufs*	145	73214
Krów — *vaches*	381	184 400
Jałówek — *génisses*	224	91 517
Cieląt — *veaux*	2 636	109 143
Owiec — *brebis*	1 113	46 411
Świń — *porcs*	10 077	1033 156
Razem — *total*	14 874	1 674 106

5. Spożycie mięsa — *Consommation de la viande*

Gatunki zwierząt	ubito kg	zdatne do konsumcji kg	import kg	eksport kg	spożycie kg
Bydła-*bétail*	456 676	247 747	45 485	52 059 (Bydła + Cieląt)	340 258 (Bydła + Cieląt)
Cieląt-*veaux*	129 127	79 219	19 866		
Owiec-*brebris*	91 760	47 559	630	—	48 189
Świń-*porcs*	1 291 058	1 112 117	249 348	232 331	1 129 134
Kóz-*chèvres*	1 050	1 050	2 565	—	3 615
Koni-*chevaux*	3 375	3 375	—	600	2 775
Razem — *Total*	1 973 046	1 491 067	317 894	284 990	1 523 971

VIII. Varia — *Varia*

1. Dostrzeżenia meteorologiczne
Observations météorologiques

Stacja Poznań — Uniwersytet / *Station à Poznań — l'Université*	Maxim. dnia / *le*	Maxim. Stan / *état*	Minim. dnia / *le*	Minim. Stan / *état*	Średnia miesięczna VIII. 1938	Średnia miesięczna norm. / *norm.*	Odchylenie / *Ecart*
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) — *Températures* . . .	2	31,7°	26	9,5°	19,6°	17,0°	+2,6°
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. — *Pression barométrique (mm) 89 m au-dessus du niveau de la mer*	1	760,7	30	744,8	752,5	754,3	—1,8
3. Prężność pary (mm) *Tension de la vapem d'eau (mm)* .	3	18,4	8	7,6	12,1	10,4	+1,7
Wilgotn. względna % *Humidité relative %*	—	—	8	27	71	71	0
4. Zachmurzenie (0—10) *Nébulosité (0—10)*	—	—	—	—	4,9	5,5	—0,6
5. Opady (mm). — *Précipitations atmosphériques (mm)* . . .	24	12,2	—	—	suma 39,5	61	—21,5
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny) *Nombre d'heures d'insolation*	—	—	—	—	229	223	+6

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:
Directions du vent observées 3 fois par jour

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
14	5	33	11	5	10	5	7	3 razy

2. Wodostan Warty
Hauteur du niveau de la Warta

Wodowskaz *(Echelle fluviale)* 0 = 51,45 m.

dnia cm.	dz. cm.	dz. cm.	dz. cm.	dz. cm.
1. :—12;	2. :—14;	3. :—15;	4. :—13;	5. :—11;
6. :—12;	7. :—11;	8. :—12;	9. :—15;	10. :—18;
11. :—21;	12. :—23;	13. :—25;	14. :—30;	15. :—30;
16. :—32;	17. :—35;	18. :—36;	19. :—36;	20. :—36;
21. :—35;	22. :—35;	23. :—23;	24. :—32;	25. :—26;
26. :—20;	27. :—12;	28. :±0,0;	29. :+ 8;	30. :+21;
Średnia: —18.				31. :+33.

3. Ruch przejezdnych — *Mouvement des voyageurs*

W pensjonatach, hotelach, oraz domach zajezdnych — *Aux hôtels, pensionnats, etc.* . . . . 4186 osób

Cudzoziemcy — *étrangés* . . . . 1332 „

ogółem — *total* . . . 5518 osób

4. Aresztowania — *Personnes arrêtées.*

	Mężczyzn *Hommes*	Kobiet *Femmes*	Ogółem *Total*
Stan w początku miesiąca — *Situation au commencement du mois* .	4	27	31
Przypływ w miesiącu — *Inscriptions au cours du mois*	314	105	419
Razem — *Ensemble*	318	132	450
Odpływ — *Radiations*	316	124	440
Stan w końcu miesiąca — *Situation à la fin du mois*	2	8	10
W odpływie jest zmarłych — *Nombre des décédés parmi les personnes rayées*	—	—	—

5. Działalność Straży Pożarnej
Activité du Service Municipal des pompiers

Pożarów *Incendies*	Stare Miasto pol. brz. Warty	Stare Miasto p. pr. brz. Warty	Wilda	Jeżyce i Sołacz	Św. Łazarz i Górczyn	Główna	Inne dzieln. nowe	Razem *Ensemble*
wielkich *grands*	—	—	—	—	—	—	—	—
średnich *moyens*	4	1	1	—	3	—	2¹)	11
małych *petits*	—	—	—	1	—	—	—	1
razem *ensemble*	4	1	1	1	3	—	2	12
Pomoc dor. *Secours médiat*	12	—	2	4	1	1	3²)	23
Alarmów ogółem — *Total des alarmes*								35

¹) Starołęka Mała.
²) 1 Starołęka Mała, 1 Winiary, 1 Dębiec.

6. Przytułki, ubodzy, sieroty i schroniska
Bureau Municipal de bienfaisance.

Miejska opieka obejmuje:	Stan w początku miesiąca *Situation au commencem. du mois*	Przypływ *Inscriptions*	Odpływ *Radiations*	+ —	Stan w końcu miesiąca *Situation à la fin du mois*	W odpływie jest zmarłych — *Nombre des décédés parmi les personnes rayées*
1. **Przytułek** dla starców *Asile pour les vieillards* Grobla 26	328	14	8	+6	334	4
2. **Ubodzy** w opiece obwodowej — *Pauvres secourus*	3806	29	35	—6	3800	8
3. **Dzieci** w miejskiej opiece — *Enfants en tutelle municipale*						
a) w 1-ym roku życia *au-dessous d'un an*	272	53	76	—23	249	1
b) od 1—2 roku życia *de 1—2 ans*	235	33	37	—4	231	—

4. **Noclegów** udzielono w schronisku dla bezdomnych na Zawadach osobom 9655, w tym 4604 mężczyzn, 2687 kobiet, 2364 dzieci.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha Sp. z o. o. w Poznaniu.